

15. Babits Mihály

Szerző dezs

A Jónás könyve elemző értelmezése

Babits: talán
legnagyobb tudású magyar
író; mély, enciklopédikus
műveltség; tervszerű
életpálya; a művészet mint
hivatás; szellemi polgár (europäer);
homo moralis;
összetett munkásság (költő,
prózaíró,
fordító)

a Jónás
könyve
kései mű:
vallomásosság,
újklasszicizálódás (formai
igény), mély mondanivaló,
vallásosság
keletkezés:
1938-as levele szerint betegen, műtét előtt kezdte;
példázatnak szánta; nem
tudta felolvasni, mert elment a hangja
vallásos mű;
Ady és Kosztolányi mellett Babits is
mélyen vallásos volt (istenhitét
felbontotta: bosszúálló Isten,
irgalmas Isten és Lélek)
műfaj:
formailag elbeszélő költemény; az
író szerint „vers”;
hivatalosan
Biblia-parafrazis (parafrazál:
eltorzítva népszerűsít, bár
a műre egyik sem
igaz), szerepvers
koncepció:
tömöríti a tanulságokat,
határozott céllal írta meg:
parabolának szánta
(parabola: példázat,
tanulásg-átadás)
szerkezet:
csel. alapján (időpontok, helyszínek) van 3
rész és egy magyarázat:
1. Jónás
menekülése
2. Jónás a
cethal
gyomrában
3. Ninivében
4. lázadása
az Úr
ellen

fő
elem: késleltetés; kettősség: 1.

és 3. cselekményes, 2. és 4.:

Jónás tudata

nem

ragaszkodik a Bibliához: itt Jónás

menekül, ellentétben áll Istennel,

és a

végén Ninive lakói nem

térnek meg, nem történik semmi

(Jónásnak nem tetszik a

szerepe, menekül; sorsa egyetemes, a mindennapokban

előforduló);

erkölcsiség:

küldetés,

közösségvállalás,

felelősség („Vétkesek közt

cinkos, aki néma...”);

türelem, kitartás a legfőbb erény;

vallomásosság mellett kollektív,

humanista

aggodalom szózata is a költemény

nyelvezet:stilizálva

archaizáló:

(„rühellé”:

elbeszélő múltidő), merész, de nem

egyértelműen régies

szókincs; letisztult, egyszerű

mesélésmód:

nagyon tömör (aforizmatikus: tömör

szólások,

szállóigékkel teli); néha

van

humor, helyzetkomikum

Jónás

imája: 1939-ben egészítette ki a

művét ezzel; költői vallomás,

cselekmény-szinten nem kötődik a nagy műhöz